

Széchenyi István Egyetem Győr Távközlési Tanszék

Debian, mint Desktop Operációs rendszer

Ez a dokumentum segítséget nyújt a Linux mindennapos használatához, a dokumentumszerkesztéstől a video- és zenelejátszáson át a böngészésig. Az itt felhasznált programok, és beállítások csak javaslatok, mindenki saját maga válogathat a Debian csomagok széles választékából.

A Debian 5.0 (Lenny) óta elérhető grafikus telepítés, mely szinte már a Windows telepítés egyszerűségéhez közelít.

A telepítőt megannyi médián elérhetjük a Debian hivatalos honlapján. (www.debian.org)

Lehetőségünk van hálózatról, CD-hálózat kombinációval, valamint DVD és USB stick-ről is telepíteni

A Debian telepítést idő hiányában nem mutatjuk be.

A feltelepített Debian csak CLI-t (Command Line Interface) tartalmaz.

A Linux működése röviden.

A Linux két fő rétegből áll, a Kernel Space, és a User Space. Előbbivel az óra keretein belül nem foglalkozunk, később a Hálózati Operációs Rendszerek I. tantárgy foglalkozik vele.

A User Space (felhasználói tér)-ben helyezkedik el az X server, mely a grafikus környezet megjelenítéséért felel. Erre telepítjük fel az ún. héjat mely a grafikus felület kinézetét (később) adja meg. Lehetőségünk van még a grafikus héj alapértelmezett ablakkezelőjének megváltoztatására is.

Hogyan telepítsünk grafikus felületet:

Mielőtt bármit is elkezdenénk telepíteni érdemes a csomaglistát frissíteni a következő paranccsal:

apt-get update

Ha már egy alap Debian rendszer rendelkezésünkre áll a következő paranccsal telepíthetünk grafikus felületet:

apt-get install x-window-system-core kde-core kdm

Példánkban az egyik legnépszerűbb grafikus felülettel a KDE-vel ismerkedünk meg, természetesen választhatunk más grafikus "héjat" is, mint például a másik, igen népszerű felületet, a Gnome-ot. Ehhez a következőket kell megváltoztatnunk a parancsunkban:

apt-get install x-window-system-core gnome-core gdm

Ezekben a parancsokban a x-window-system-core magát a grafikus magot jelenti, majd ezek után kell megadni a használni kívánt grafikus héjat (kde, gnome), majd az ezekhez tartozó rendszerbetöltőt (kdm, gdm).

Ha a telepítésünk végzett, máris indíthatjuk grafikus felületünket a következő paranccsal:

startx

Plasmoids

A KDE4 esetében a fejlesztők újragondolták a desktop fogalmát és ebből született a plasmoid felület. A koncepció abban teljesedik ki, hogy semmilyen eszköz nem kötelező a desktop-on, így a felhasználó gyakorlatilag bármilyen kezelőfelületet kialakíthat magának a már meglévő több mint 50.000!!! plasmoid segítségével, vagy akár a QT4 leíró nyelvnek köszönhetően saját maga is kreálhat neki tetsző desktop-elemeket.

Magyar nyelv telepítése KDE-re:

Indítsunk egy konzolt a K-menu/system/Konzol menüponttal, majd gépeljük be a következő parancsot:

apt-get install kde-i18n-hu

Majd a k-menu/Computer/System settings menüpontban keressük meg a nyelvi beállításokat és állítsuk át a nyelvet magyarra! Ezzel készen is volnánk.

Megjegyzés: Az egész menürendszer magyarosításához újra kell indítani a grafikus felületet.

Az irodai alkalmazások legelterjedtebb változata az OpenOffice, melyet a következő paranccsal tudunk feltelepíteni, már magyar nyelvvel együtt:

apt-get install openoffice.org openoffice.org-l10n-hu xpdf

A telepítés után a teljes OpenOffice alkalmazáscsomag a rendelkezésünkre áll. Az Xpdf pedig a pdf állományok kezelését könnyíti meg.

Különböző internet-böngészők telepítése:

Két igen népszerű böngészőt a Mozilla Firefox Linuxos változatát és az Opera böngésző telepítését mutatjuk be:

apt-get install iceweasel iceweasel-l10n-hu

Ezzel már fel is telepítettük Iceweasel nevű firefox alapú web-böngészőnket magyar nyelvvel. (A Firefox nem járult hozzá a GNU licensz első indításkori megjelenítéséhez, ezért a program neve Iceweasel lett.) Az Opera böngészőt, az opera.com internet oldalról letöltve a következő paranccsal tudjuk telepíteni:

IIIb. Mérés

Természetesen a telepítő neve változhat, a verziótól függően.

Fájlkezelő alkalmazás telepítése:

Erre a célra a Midnight Commander mellett a legalkalmasabb a krusader nevű fájlkezelő, melyek használata szinte teljesen megegyezik a Windowsban használatos Total Commander fájlkezelőjével. A telepítés a már megszokott módon zajlik:

apt-get install krusader

ot	(700() (t) (((++4)))			G/	/root	1/2081-06-21/			•
, 15.1 GB szabad (összesen 19.2 GB)	(78%) ILL: 7 [(EXL47]		146 da = 9		HEL 15.1 OIB SZADAG (OSSZESEN 19.2 OIB	/ (/ 6%) ILL: / [(EXL4)	March	Midaehus	1 1
v	✓ Kiterj, Men	BL MADDAN	Modositva		Nev	* kiterj.	Meret	Modositva	
ontitudo	-	MAPPA-	2011 02 15 14.4	2 040			-MADDA-	2011 02 15 14	40
sonfig	_	MAPPA-	2011-02-13 14:48		.aptitude		MADDAS	2011-02-13 14:-	+0
dhus	-	MAPPAS	2011-02-28 15-21	DAY	dbus		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	21
kde	-	MAPPAS	2011-02-28 15-21	DAY	kde		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	21
links?	<	MAPPA>	2011-02-18 11-12	7 DAY	links2		<mappa></mappa>	2011-02-18 11:	17
local	<	MAPPA>	2011-02-28 15:21	rwx	local		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	21
.mc	<	MAPPA>	2011-02-28 15:36	5 rwx	-mc		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	36
.mozilla	<	MAPPA>	2011-02-28 15:38	3 rwx	mozilla		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	3
.openoffice.org	<	MAPPA>	2011-02-28 15:36	5 rwx	.openoffice.org		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	36
pulse	<	MAPPA>	2011-02-28 15:21	L rwx			<mappa></mappa>	2011-02-28 15::	2
.ssh	<	MAPPA>	2011-02-17 18:40) rwx	ssh		<mappa></mappa>	2011-02-17 18:/	4
ure	<	MAPPA>	2011-02-28 15:35	5 rwx	.ure		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	3
xine	<	MAPPA>	2011-02-28 15:32	2 rwx	.xine		<mappa></mappa>	2011-02-28 15:	3
.bash_history		1.8 KIB	2011-02-28 15:33	2 nw-	.bash_history		1.8 KiB	2011-02-28 15:3	3
.bashrc		570 B	2010-01-31 12:53	2 rw-	.bashrc		570 B	2010-01-31 12:5	5
.kaboom	log	331 B	2011 02 28 15:21	L rw	.kaboom	log	331 B	2011 02 28 15:3	2
.profile		140 B	2007-11-19 18:57	7 rw-	.profile		140 B	2007-11-19 18:5	5
.pulse-cookie		256 B	2011-02-28 15:21	rw-	.pulse-cookie		256 B	2011-02-28 15:2	2
.Xauthority		102 B	2011-02-28 15:32	2 rw-	J.Xauthority		102 B	2011-02-28 15:	3
xsession-errors	27	8.0 KiB	2011-02-28 15:40	o rw-	.xsession-errors		278.0 KiB	2011-02-28 15:4	4
01_Perl_story	pl	2.3 KiB	2011-02-13 22:47	7 rw-	🔫 01_Perl_story	pl	2.3 KiB	2011-02-13 22:4	4
02_hello_world	pl	1.2 KiB	2011-02-23 13:10	5 rw-	🔫 02_hello_world	pl	1.2 KiB	2011-02-23 13:3	1
03_strict_warnings	pl	855 B	2011-02-23 17:04	t rw-	🤭 03_strict_warnings	pl	855 B	2011-02-23 17:0	0
04_scalar_variables	pl	2.3 KIB	2011-02-23 13:20	o rw-	😽 04_scalar_variables	pl	2.3 KIB	2011-02-23 13:2	2
05_comparison_and_if	pl	1.2 KiB	2011-02-23 17:3	7 rw-	≈ 05_comparison_and_if	pl	1.2 KiB	2011-02-23 17:3	3
06_user_input_chomp	pl	1.0 KiB	2011-02-23 13:23	7 rw-	≈ 06_user_input_chomp	pl	1.0 KiB	2011-02-23 13:2	2
07_while	pl	246 B	2011-02-14 01:02	2 rw-	→ 07_while	pl	246 B	2011-02-14 01:0	0:
08_lists_arrays	pl	2.6 KiB	2011-02-23 15:31	7 rw-	→ 08_lists_arrays	pl	2.6 KiB	2011-02-23 15:3	3.
09_pop_push_shift_unshift	pl	1.6 KiB	2011-02-23 15:38	3 rw-	😽 09_pop_push_shift_unshift	pl	1.6 KiB	2011-02-23 15:3	3
10_foreach_sort_print_array	pl	2.5 KiB	2011-02-23 15:40	0 rw-	10_foreach_sort_print_array	pl	2.5 KiB	2011-02-23 15:4	41
1_eloadas	zip	9.9 KiB	2011-02-23 16:43	3 rwx 📃	🗊 1_eloadas	zip	9.9 KiB	2011-02-23 16:4	4
815E	zip 81	2.1 KiB	2011-02-18 09:33	∃ rw- 🗘	😵 815E	zip	812.1 KiB	2011-02-18 09:3	3
szesen 36), 0 B (0) (összesen 3.6 Mil	3 (3,732,876))				0 (összesen 36), 0 B (0) (összesen 3.6 Mi	8 (3,732,876))			
root				<u>x</u>	root				

A legelterjedtebb Linuxos videó lejátszó az mplayer, melynek grafikus frontendje a kmpayer-el telepíthető, és az igen népszerű foobar zenelejátszó Linuxos változata az amarok:

apt-get install kmplayer amarok

CD/DVD író program telepítése

A CD/DVD író programok közül a legelterjedtebb a K3B. Telepítése a szokásos módon zajlik, már magyar nyelvvel:

apt-get install k3b k3b-i18n cdrdao dvd+rw-tools

Képszerkesztő:

A KDE-ben használatos képszerkesztő a gimp mind a réteges képfelépítést, mind a színátmenet, mind az előre beállított effekteket is támogatja, a képnézegetést a KDE egyik alapprogramja a kview biztosítja:

apt-get install gimp

Erre a célra Linux alatt a legmegfelelőbb a gaim nevű program, mely számtalan "instant message" protokollt támogat, többek között MSN, Yahoo, ICQ, IRC,GoogleTalk,facebook stb.:

= ()	etc : mc 🛞 🤅			
Fájl Szerkesztés Nézet Pufferelés	Könyvjelzők Beállítások Súgó			
rror: line 215652: bad flagvector				
rror: line 215654: bad flagvector				
rror: line 215655: bad flagvector				
rror: line 215656: bad flagvector				
rror: line 215658: bad flagvector				
error: line 222749: bad flagvector				
error: line 222750: bad flagvector				
error: line 222753: bad flagvector	A G Rék	in the second se		
error: line 222/54: bad flagvector	HOK S	1022aadasa 🛞	×	
error: line 222756: bad flagvector	Alap Specialis Proxy			
error: line 222996: bad flagvector	Corb lobeZigne Li Tenh		1	
error: line 222997: bad flagvector	Bejelentkezés beállít	ásai		
error: line 222999: bad flagvector	Brotokoll: 8 All		000	
	Elocokon.	······································		
error: line 223001: bad flagvector	<u>F</u> elhasználó:			
error: line 223003: bad flagvector				
	Įelszo:			
error: line 223005: bad flagvector	🗌 Emlékezzen a jels	zóra		
error: line 223000: bad flagvector			pi	
	Felhasználói beállítás	ok	izt kattinteen	
error: line 224137: bad flagvector	⊟elyi álnév:		Katcincson	
error: line 224138: bad flagvector error: line 224139: bad flagvector	🗆 Értesttések új leur	leo		
	C ciresitesek ul iege	ine -		
error: line 224141: bad flagvector	Ezen partnerikon	használata a fiókhoz:	lakhoz	
error: line 224142: bad flagvector			rolitásához.	
	📃 📃 🔤 Eltéve	litás		
etc : mc			🗕 💥 Bezárás	
		Márce Lungsandas		
		- negae		
D. diller an				
etc : mc	Piók hozzáadása	Előkok		() () () () () () () () () () () () () (

apt-get install pidgin

Videó-szerkesztés:

A videó-szerkesztés egyik gyakori formája Linux alatt a kino, valamint a subtitlecomposer, mellyel a videók alá szerkeszthetünk feliratokat:

apt-get install kino subtitlecomposer

Windows applikációk futtatása Linux alatt

Linux alatt lehetőségünk van Microsoft Windows környezetre írt programok futtatására.

apt-get install wine

Ez egy windows környezetet hoz létre a home könyvtárunk .wine könyvtára alatt.

Használata a következő:

root@teacerb#:/home/windows/wine setup.exe